

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

VÅR REFERANSE 16/5798	DERES REFERANSE 16/2398-2	DATO 16.01.2017
---------------------------------	-------------------------------------	---------------------------

Avvikling av uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven

Finanstilsynet viser til Finansdepartementets brev av 30. mai 2016 vedlagt Finans Norges brev av 27. mai 2016 til departementet. Departementet ber om Finanstilsynets vurdering og tilrådning i saken.

1 Innledning

De gjeldende uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven skal avvikles (dvs. gå til opphør) innen utgangen av 2016. Forskrift 15. desember 2015 om ikrafttredelse og overgangsregler for nye regler om uførepensjon i tjenestepensjonsloven vil innebære at tidligere etablerte uførepensjonsordninger ikke gir rett til videre opptjening for sykmeldte og uføre medlemmer. Sykmeldte og delvis uføre arbeidstakere skal tas opp i en eventuell ny pensjonsordning for den arbeidsdyktige delen (dvs. "frisk del"), uten at det innhentes nye helseopplysninger. Avvikling skal ikke ha virkning for rett til uførepensjon som oppsto før uførepensjonsordningens opphør.

2 Kort om henvendelsen fra Finans Norge og Finanstilsynets forståelse av enkelte punkter

Finans Norge skiller i sin henvendelse mellom uførepensjonsordninger med og uten fripoliseopptjening, der "uten fripoliseopptjening" er relatert til rene (uføre)risikoforsikringer.

Finans Norge tar opp spørsmålet om hvordan uføre medlemmer i uførepensjonsordninger *uten* fripoliseopptjening skal ivaretas etter innføringen av nytt regelverk, om medlemmene skal få utstedt fripolise for den "uføre delen" eller om den "uføre delen" skal bli liggende i det som her blir kalt en utbetalingsavtale.

Finans Norge redegjør for gjeldende praksis ved avvikling av uførepensjonsordninger uten fripoliseopptjening. Det heter at "[n]oen av selskapene har opplyst at de ved avvikling utsteder fripolise for uføre".

Finanstilsynet legger til grunn at det her menes en fripolise med full reserveavsetning for den løpende pensjonen, og dermed inklusive administrasjonsreserve.

Videre heter det i brevet at "*[a]ndre beholder uføre medlemmer i en lukket og løpende utbetalingsavtale tilknyttet den avviklede uførepensjonsordningen*".

Det er noe uklart hva som ligger i en "*løpende utbetalingsavtale*" (et begrep som ikke er benyttet i pensjons- og forsikringslovgivningen), det er heller ikke klart hvordan de aktuelle medlemmenes uførepensjonsrettigheter er reservert og heller ikke klart hva det betyr at en utbetalingsavtale er tilknyttet en avviklet uførepensjonsordning.

Finanstilsynet legger til grunn at "*en lukket og løpende utbetalingsavtale*" dreier seg om oppfyllelse av forpliktelser til å utbetale uførepensjoner livselskapet har påtatt seg i henhold til vilkårene i en tidligere inngått kollektiv forsikringsavtale. Finans Norge har på forespørsel opplyst at man antar at retten til overskudd skal være i henhold til reglene i foretakspensjonsloven om pensjonistenes overskuddsfond.

Finans Norge ber i sitt brev om en avklaring på om Finansdepartementets beslutning om at uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven skal avvikles, er til hinder for at pensjonsleverandørene "*viderefører sin praksis med å beholde uføre medlemmer i en utbetalingsavtale ved avvikling av uførepensjonsordninger*".

Som årsak til ønsket om å videreføre sin praksis med en såkalt utbetalingsavtale pekes det på at

- flere av livselskapene har ikke tatt høyde i premietariffene for en systematisk avvikling av eksisterende uførepensjonsordninger, og
- flere av livselskapene tilbyr ikke produkter med fripoliseopptjening og har i dag ikke fripoliser i sin bestand. Disse selskapene har heller ikke systemer for å håndtere fripoliser. De forsikrede har ingen rettigheter til fripoliser etter forsikringsvilkårene og livselskapene har heller ikke påtatt seg slike forpliktelser eller tatt betalt for slike rettigheter.

3 Finanstilsynets vurdering av henvendelsen fra Finans Norge

Finanstilsynet vil innledningsvis bemerke at det i uførepensjonsordninger uten fripoliseopptjening ikke eksisterer noen tradisjonell fripoliseverdi som representerer opparbeidet rettighet, som følger medlemmet og "som er der" uavhengig av når et uføretilfelle eventuelt måtte inntreffe. Når et fullt arbeidsdyktig medlem avslutter sitt arbeidsforhold og meldes ut av pensjonsordningen, har livselskapet ingen uførerisiko knyttet til medlemmet, og det foreligger ingen opptjent rettighet. Dette er noe som reflekteres i den løpende uførepremien.

Finans Norges ønske om at det ikke skal utstedes fripolise ved avvikling av uførepensjonsordninger synes primært å være økonomisk begrunnet. Det er også vist til at flere selskaper ikke har systemer for å håndtere fripoliser. Det er imidlertid vanskelig å få tak i hvordan de livselskapene det her er snakk om, og de løsningene som praktiseres og ønskes videreført, forholder seg til relevante bestemmelser i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven.

Lovbestemmelsene om hvordan forsikringskontraktene skal være reservert er gitt i finansforetaksloven § 14-7 (Krav til avsetninger for forsikringsforpliktelser), i tillegg er det regler om beregning av kundemidler, herunder premiereserve, i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 om kollektiv og individuell livsforsikring. Av betydning for det aktuelle forholdet er §§ 3-8 og 3-9, jf. § 3-3, i forsikringsvirksomhetsloven:

§ 3-8 Forsikringskapitalen

I livs- og pensjonsforsikring skal foretaket føre eget kunderegnskap for hver kontrakt med oversikt over forsikringskapitalen. Forsikringskapitalen knyttet til en kontrakt skal bestå av premiereserve,

pensjonskapital, tilleggsavsetninger, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, pensjonsreguleringsfond, reguleringsfond og bufferavsetning.

§ 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser

(første ledd)

Premiereserven for kontraktfastsatte forpliktelser skal beregnes med utgangspunkt i kontraktens forsikringstekniske premieberegningsgrunnlag. Premiereserven skal utgjøre forskjellen mellom nåverdien av foretakets fremtidige forpliktelser og nåverdien av foretakets fremtidige nettopremier. (...)

(fjerde ledd)

Dersom det i løpet av året inntreffer forsikringstilfeller som gir rett til utbetaling av uføreytelser eller ytelser til etterlatte, skal premiereserven tilføres et beløp som fullt ut tilsvarer nåverdien av foretakets fremtidige forpliktelser.

(femte ledd)

Premiereserven skal tilordnes de enkelte kontrakter og de forsikrede på grunnlag av foretakets forpliktelser.

(Nærmere regler om administrasjonsreserve er gitt i forskrift 30. juni 2016 til forsikringsvirksomhetsloven.)

Og videre lovens § 3-3:

§ 3-3 Pristariffer

(femte ledd)

Ved utformingen av pristariffene skal foretaket sørge for at:

(...)

b) foretakets premier vil være tilstrekkelige til å gi sikkerhet for at forpliktelsene etter inngåtte kontrakter blir oppfylt, og vil være betryggende ut fra foretakets økonomi,(...)

Finanstilsynet viser videre til at spørsmålet om behandling av fripoliser har vært gjenstand for relativt omfattende behandling tidligere hva gjelder skillet mellom fripoliser utstedt til personer som har sluttet i foretaket og personer som fortsatt er medlem i pensjonsordningen. Det vises her til Ot.prp. nr. 33 (2001-2002) Om lov om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.). Finansdepartementet uttaler i punkt 3 om midler knyttet til pensjonsordning etter lov om foretakspensjon følgende:

En pensjonsordnings midler omfatter premiereserve til sikring av opptjent pensjon til enhver tid, premiefond og pensjonistenes overskuddsfond, jf. lov om foretakspensjon § 8-1 første ledd. Midler knyttet til fripolise utstedt til medlem som har sluttet i foretaket, omfattes ikke av pensjonsordningens midler, jf. bestemmelsens annet ledd. Bestemmelsens ordlyd kan skape tvil om midler knyttet til fripolise som er utstedt til et medlem som fortsatt er ansatt i foretaket, er del av pensjonsordningens midler.

Det er departementets oppfatning at fripoliser skal behandles likt uavhengig av om de er utstedt til personer som har sluttet i foretaket eller til personer som fortsatt er ansatt i foretaket og er medlem i pensjonsordningen. Det finnes ikke holdepunkter i lov om foretakspensjon eller lovens forarbeider som tilsier at man skal skille mellom fripoliser utfra dette kriteriet. Videre mener departementet at det er lite praktisk at en person som bytter arbeidsgiver skal ha knyttet andre rettigheter til sin fripolise enn en person som ikke bytter arbeidsgiver, for eksempel rett til overskudd og flytterett.

Fripolisen utgjør et eget rettsforhold mellom den som har mottatt fripolisen og livsforsikrings-selskapet eller pensjonskassen som har utstedt den, jf. lov om foretakspensjon § 4-9 første ledd. Det er derfor ikke

hensiktsmessig å la midler knyttet til en fripolise være del av en pensjonsordnings midler, selv om personen polisen er utstedt til fortsatt er medlem av pensjonsordningen. Videre skal det være mulig å overføre midlene knyttet til en fripolise til annet livsforsikringssselskap eller pensjonskasse etter reglene i forsikringsvirksomhetsloven § 7-8. Dette vil ikke være mulig om midlene knyttet til en fripolise er omfattet av pensjonsordningens midler. Dersom flytteretten faller bort for fripoliser utstedt til personer som fortsatt er ansatt i foretaket, vil samtidig mulighetene for å slå fripoliser sammen reduseres, noe som kan øke kostnadene knyttet til administrasjon av fripoliser.

Departementet foreslår på denne bakgrunn å endre lov om foretakspensjon § 8-1 annet ledd slik at det klargjøres at midler knyttet til alle fripoliser skal holdes utenfor pensjonsordningens midler.

I det følgende gis kommentarer til enkelte av anførselene i brevet fra Finans Norge:

Pensjonsleverandørene har ikke plikt til å utstede fripoliser

Etter Finans Norges syn "har ikke pensjonsleverandøren plikt til å utstede fripolise for uføre medlemmer når uførepensjonsordningen avvikles, ...". Det er for Finanstilsynet vanskelig å se hva som her er ment, det er i hvert fall utvilsomt at ethvert livselskap har et klart ansvar for aktuelle uførepensjoner og må dokumentere tilstrekkelig premiereserve for ethvert uføretilfelle, jf. lovbestemmelsene gjengitt ovenfor. Forsikringsvirksomhetslovens regler om tildeling av overskudd og årlig kontoføring vil også gjelde. Det er ikke grunnlag for å ulikebehandle forsikrede med løpende uførepensjon avhengig av om uførepensjonsordningen er med eller uten fripoliseopptjening. Det vil etter Finanstilsynets mening følgelig måtte utstedes en tradisjonell fripolise i situasjoner med fripoliseopptjening, og medlemmet vil ha rett til en "fullt betalt forsikring" i tilfellet der uføredekningen er basert på risikoforsikring uten oppsparing. Finans Norge opplyser for øvrig i sitt brev at noen av selskapene "ved avvikling utsteder fripolise for uføre medlemmer, også i ordninger uten fripoliseopptjening".

De forsikrede har ingen rettigheter til fripolise

Det Finans Norge skriver om temaet *rettigheter* til fripolise (under overskriften "Økonomiske og administrative konsekvenser", første avsnitt) er korrekt. Ethvert livselskap som tilbyr uførepensjon må reservere for inntrufne uføretilfeller i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 fjerde ledd. Dette gjelder uansett om rettigheten er sikret ved fripolise eller ikke.

Flere livselskaper har ikke tatt høyde i premietariffen for avvikling av uførepensjonsordninger uten oppsparing

Finans Norges anfører at flere av livsforsikringssselskapene ikke har tatt høyde i premietariffene for en systematisk avvikling av eksisterende uførepensjonsordninger, at dette utfordrer forretningsmodellen for flere av selskapene, og at flere selskaper ikke har systemer for å håndtere fripoliser.

Det at en uførepensjonsordning avvikles, skal ikke ha direkte innvirkning på livselskapets økonomi. Den videre uførerisikoen for de aktuelle medlemmene bortfaller, løpende uførepensjoner er allerede reservert og inntrufne uføretilfeller hvor utbetalingen ikke har startet skal være dekket av selskapets avsetninger for inntrufne, ikke ferdigbehandlede forsikringstilfeller. Denne avsetningen skal i prinsippet gi et positivt resultat nær null, og for de løpende uførepensjonene er det dødelighets- og reaktiveringsresultatet mot forutsetningene i premiegrunnlaget som avgjør resultatet.

Etter Finanstilsynets oppfatning vil de nevnte utfordringer med å håndtere fripoliser være helt marginale for et livselskap. Og videre er livselskapene pålagt å ha betryggende premietariffer for å møte uførerisikoen og gjøre de avsetninger som trengs for å dekke forpliktelsene. I dette inngår også adgangen til å kreve at arbeidsgiverforetakene innbetaler de midler som er nødvendig for å sikre administrasjons-

reserven. Finans Norges utsagn er etter dette ikke noe argument for at man kan fortsette virksomheten uten at det utstedes fripoliser i de aktuelle tilfellene.

Forsikringsvirksomhetsloven gir ingen eksplisitt flytteadgang for uførepensjon som utbetales fra uførepensjonsordninger uten fripoliseopptjening

Finans Norge synes å mene at det forhold at det ikke gis særskilt angivelse i forsikringsvirksomhetsloven av hvilke flytteregler som gjelder for uførepensjon som utbetales fra uførepensjonsordninger uten fripoliseopptjening, kan tilsi at lovgiver på generelt grunnlag har ment at fullt reserverte rettigheter etter avvikling av en uførepensjonsordning ikke kan flyttes. Finanstilsynet er ikke enig i en slik tolkning, dette primært med henvisning til at forsikringslovgivningen aldri har ment å utelukke noen fra adgangen til å flytte en fullt reservert forsikring til annet livsforsikringselskap.

4 Henvendelser fra Pensjonskasseforeningen og Aktuarkonsulenters forum

Pensjonskasseforeningen har i brev av 15. september 2016 til Finanstilsynet tatt opp flere spørsmål knyttet til overgangen til nytt uføreprodukt i privat sektor. Det heter blant annet:

Det fremgår tilsynelatende av nevnte forskrift jf. foretakspensjonsloven kapittel 6 at for aktive uten helse-svikt, så skal det utstedes fripolise for opptjente rettigheter ved overgang til nytt dekningsregime. Pensjonskassene anser dette i utgangspunktet som en lite ideell løsning. Fortrinnsvis kunne denne gruppen ha vært videreført som passive medlemmer, med en regulert rett. En eventuell fripoliseutstedelse kunne ha vært utskutt i tid til det tidspunktet vedkommende sluttet i foretaket. Løsningen vil være gunstig ut fra et soliditetsmessig perspektiv. Situasjonen der fripolise utstedes og det i etterkant fastslås uførhet med et uføretidspunkt forut for fripolisens utstedelse, er dessuten krevende. I en overgangsfase vil dette kunne representere en aktuell problemstilling, og det er ønskelig med Finanstilsynets oppfatninger omkring denne.

Og videre sies det:

Det bemerkes videre at fripoliseutstedelse for delvis uføre vil kunne være kostbart som følge av engangspremie for arbeidsgiver i stedet for bruk av årlig premie. Pensjonskassene har også en tradisjon for regulering av fripoliser utover det garanterte nivået, men i disse tilfellene er det nærliggende at reguleringen vil være noe lavere enn for ordinære medlemmer.

Signaler vi har mottatt indikerer at pensjonskasser ønsker å la delvis uføre bli stående som medlemmer i ordningen, noe som også vil være fordelaktig for det tilfellet at uføregraden øker. For rettighetshavere fremstår løsningen som bedre enn å få ny modell for den arbeidsføre delen. Nevnte forskrift kan i dette henseende forstås avgrenset til at delvis uføre ikke skal måtte behøve å fremlegge helseopplysninger. En fripolise vil for praktiske formål kunne ha en lavere verdi enn fortsatt medlemskap, også ut fra en overskuddsdelingsmodell. Foreningen ber dermed om å få avklart hvorvidt det vil kunne være anledning til å la denne gruppen opprettholde et medlemskap i ordningen, der rettighetshaver og pensjonskassen ønsker dette.

Aktuarkonsulenters forum har i brev av 19. oktober 2016 til Finanstilsynet tatt opp flere problemstillinger knyttet til overgangen til nytt uføreprodukt i privat sektor, herunder muligheten for å la delvis uføre bli stående som medlemmer i pensjonsordningen. Det heter blant annet:

1. Mulighet for å utstede fripoliser med tilhørende administrasjonsreserve

Uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven kapittel 6 skal opphøre innen 31. desember 2016. Etter dette tidspunktet må enhver uførepensjonsordning følge tjenstepensjonslovens § 8.

Forskriftens bestemmelse punkt II, punkt 1 og 2 sier:

"1. Uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven kapittel 6 skal opphøre innen 31. desember 2016. Opphør er uten innvirkning for rett til uførepensjon som oppstod før avtalens opphør. Bestemmelser som tilsvarer foretakspensjonsloven § 6-1 til § 6-5 skal gjelde for rettigheter til uførepensjon som utgår fra disse uførepensjonsordningene.

2. Ved overgang fra eksisterende til ny uførepensjonsordning skal sykmeldte, og delvis uføre arbeidstakere hva gjelder den arbeidsdyktige delen vurdert i forhold til fulltidsstilling, tas opp i den nye ordningen uten at det innhentes nye helseopplysninger."

Konklusjon fra AKF:

For alle medlemmer danner den arbeidsdyktige delen grunnlag for hvilken ytelse som skal sikres i den nye ordningen, forutsatt at foretaket viderefører en uførepensjonsforsikring. Det sikres ingen videre opptjening i tidligere ordning for den arbeidsdyktige delen.

I Prop. 42 L (2014-2015) med tittelen «Endringer i tjenstepensjonsloven mv. (uførepensjon)» ble blant annet avvikling og overgang til nytt regelverk drøftet. I kapittel 5, side 39, står:

"Etter departementets forslag skal avviklingen av eksisterende uførepensjonsordninger skje etter gjeldende regler, og da eventuelt med fripoliseutstedelse etter foretakspensjonslovens regler."

I Finanstilsynets brev av 28.9.2015 gjentas ovenstående. Finanstilsynet skriver i avsnitt 4.1 Opphør og avvikling:

"Departementet la videre opp til at avviklingen skal skje etter gjeldende regler, og da eventuelt med fripoliseutstedelse etter foretakspensjonslovens regler."

AKF mener at det kan være gode grunner for å velge en annen løsning ved overgang til ny uførepensjon, og det bør være en løsning som ikke gjør det nødvendig å utstede fripoliser med tilhørende administrasjonsreserver. Årsaken til at AKF mener at dette er viktig, er at administrasjonsreservene kan bli meget store. Innbetaling av administrasjonsreservene i dette tilfellet vil bli belastet bedriftene, noe som gir en stor og uforutsett ekstrakostnad knyttet til omleggingen av uførepensjonen.

Det er langt dyrere å drifte en liten pensjonskasse enn en stor pensjonskasse målt både i forhold til antall medlemmer og i forhold til kapital til forvaltning, siden det er mange oppgaver som må ivaretas uansett størrelsen på pensjonskassen. Det vil derfor i mange tilfelle være slik at kravet til administrasjonsreserve er langt større enn premiereserven for uførepensjon.

Forsikringselskapenes og pensjonskassenes pristariff for årlig innbetaling til administrasjonsreserve for å ha administrasjonsreserve ved utstedelse av fripoliser til personer som slutter, endrer stillingsandel eller annet, har aldri tatt høyde for en massekonvertering til fripoliser.

AKF mener at situasjonen ved overgang til ny uførepensjonsordning er helt spesiell og ny i forhold til regelverket i lov om foretakspensjon og tolkninger av dette. Overgangen til ny uførepensjon er lovpålagt og gjelder alle ansatte i en bedrift som har uførepensjonsordning. Utstedelse av fripoliser ved lønnsnedgang pga. stillingsskifte eller ved endring av pensjonsordningen som er regulert av foretakspensjonsloven i dag, representerer en helt annen situasjon enn den aktuelle.

Vi vil også kommentere at forskjeller i administrasjonsavsetninger hos forskjellige pensjonsinnretninger kan gi noen utilsiktede konsekvenser dersom det utstedes fripoliser og disse kan flyttes. Det vil typisk kunne være avsatt langt mer administrasjonsreserve for en fripolise i en pensjonskasse enn for en tilsvarende fripolise i et livsforsikringsforetak¹. Selv om en flytting til et livsforsikringsforetak vil kunne

kreve at premiereserven må avsettes på en lavere grunnlagsrente enn det som ligger i fripolisen, er det ikke utenkelig at den høye administrasjonsreserven dekker både økt premiereserve og vil gi økt uførepensjon.

Et alternativ til å utstede fripolise med administrasjonsreserve er å la uførepensjonen bli stående i ordningen som en opptjent rett, basert på tjenestetid til nå. Uførepensjonen kan årlig bli regulert ut fra lønnsveksten som i dag. På den måten sikres reguleringen av de opptjente rettigheter langt bedre enn ved utstedelse av fripolise. Kostnadene knyttet til denne retten inngår i de alminnelige kostnadene knyttet til pensjonsordningen, og betales årlig av bedriften inntil vedkommende eventuelt slutter. Først når en person slutter i bedriften utstedes det fripoliser etter dagens regler.

Selve forskriftsteksten sier ikke at det må utstedes fripoliser, og AKF ønsker tilbakemelding på om den alternative løsningen som er foreslått over kan være aktuell å benytte ved overgang til ny uførepensjon. Vi vil samtidig påpeke at foretak vil kunne ønske å utstede fripoliser, blant annet av hensyn til regnskapsreglene. Dette bør foretaket kunne ha mulighet til både på tidspunktet for overgang til ny uførepensjon og senere.

Konklusjon fra AKF:

Opptjente rettigheter på eksisterende uførepensjon bør kunne stå i pensjonsordningen inntil medlemmet ev. slutter hos arbeidsgiver. Opptjente rettigheter reguleres i så fall med utgangspunkt i lønnsreguleringen til det enkelte medlem. Det bør være valgfritt for bedriften om den ønsker å utstede fripoliser for opptjent uførepensjon på tidspunkt 4 overgang til ny uførepensjon eller på et senere tidspunkt.

¹ *Det vil kunne være langt høyere kostnader knyttet til håndtering av fripoliser i en pensjonskasse enn i et livsforsikringsforetak, og særlig dersom de eneste fripolisene pensjonskassen har er uførepensjonsfripoliser. Stordriftsfordeler vil kunne gi langt lavere kostnader i et livsforsikringsforetak enn i en pensjonskasse, og særlig en liten pensjonskasse.*

Finanstilsynet har i sine vurderinger i den foreliggende sak tatt hensyn til de synspunkter som er fremkommet i brevene fra Pensjonskasseforeningen og Aktuarkonsulenters forum.

5 Sammenfattende vurdering og tilråding

Uførepensjonsordninger etter foretakspensjonsloven skulle som redegjort for ovenfor, avvikles innen utgangen av 2016. Finans Norge tar i sin henvendelse opp spørsmålet om hvordan uføre medlemmer i uførepensjonsordninger *uten* fripoliseopptjening skal ivaretas etter innføringen av nytt regelverk, om medlemmene skal få utstedt fripolise for den "uføre delen" eller om den "uføre delen" skal bli liggende i en såkalt utbetalingsavtale.

Finanstilsynet legger til grunn at ved inntrådt forsikringstilfelle, herunder ved inntrådt uførhet, må det gjøres avsetninger i premiereserven. Nivået på de samlede uføreavsetninger vil være de samme uavhengig om de har sitt utspring i en forsikringsavtale med eller uten fripoliseopptjening. Det er etter Finanstilsynets oppfatning ikke grunnlag for å behandle disse situasjoner ulikt. Det vil følgelig måtte utstedes en tradisjonell fripolise i førstnevnte situasjon, og en fullt betalt forsikring i tilfellet der uføredekningen er basert på risikoforsikring uten oppsparing, og med de samme krav til administrasjonsreserve. I begge situasjoner skal det tilføres overskudd i henhold til bestemmelsene i pensjons- og forsikringslovgivningen, i dette tilfelle etter bestemmelsene i forsikringsvirksomhetsloven § 3-16. Finanstilsynet vil her minne om at tilsvarende vurderinger var gjenstand for omfattende saksbehandling i 2001 og 2002 i tilknytning til foretakspensjonsloven, den gang relatert til alderspensjonsdekninger som følge av endring av pensjonsplaner mv. (Ot.prp. nr. 33 (2001-20012), side 3 midt på), der Finansdepartementet avgjorde at alle slike forpliktelser skal sikres ved fripoliser.

For det tilfelle at det er behov for å styrke administrasjonsreserven for fripolisen eller den fullt betalte forsikringen, vil forsikringstaker bli belastet den manglende administrasjonsreserven i henhold til de avtaler som er inngått med forsikringstaker. Dersom det ikke er rettslig grunnlag for å kreve forsikringstakeren for ytterligere innbetalinger, vil livsforsikrings-selskapet måtte dekke denne kostnaden, noe som igjen vil gi utslag i selskapets omkostningsresultat.

For Finanstilsynet

Runa K. Sæther
seksjonssjef

Trond Brun-Gulbrandsen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.